

Rutiner ved kartlegging og utredning ved lese- og skrivevansker

Hva blir gjort om eleven ikke har en forventet utvikling?	Hvem?	Når?
1.-10. trinn: Melding til spes.ped/ ressurslærer om behov for kartlegging (bruk skjema som ligger ved).	Lærer i samråd med foresatte	Etter drøfting skole/hjem
1.-10. trinn: Foresatte (og elev) får informasjon om tidspunkt og organisering av videre kartlegging.	Kontaktlærer/ Logosertifisert spesialpedagog/lærer	Før kartlegging
1.-10. trinn: Kartlegging av elevens lese- og skrivevansker. Bruk kartleggingsplan ved valg av tester for å finne elevens mestringsnivå. 5.-10. trinn: Kartlegging med Logos. Det forutsettes at det er gjennomført intensive tiltak.	Logosertifisert spesialpedagog/lærer	Avtalt tidspunkt
1.-10. trinn: Rapport utarbeides med utgangspunkt i resultater fra kartleggingen. 1.-4. trinn: Oppsummering fra kartlegging inneholder forslag til tiltak og videre oppfølging. Oppgi antall uker tiltakene skal foregå. Foresatte involveres. 5.-10. trinn: Utredningsrapport (Logos) tilbakemeldes til (eleven), foresatte og kontaktlærer slik at det er felles forståelse om innhold og konklusjon. Resultatet på testen drøftes med PPT hvis eleven innfrir kriteriene for dysleksi. Søknad om bekreftelse sendes til PPT i samråd med foresatte. Utredningsrapport og indikatorskjema legges ved søknaden. Det utarbeides tiltaksplan i samarbeid med elev og	Logosertifisert spesialpedagog/lærer	Etter kartlegging Så snart som mulig etter retest. Avtales med skolens PPT-rådgiver. Etter at rapporten er utarbeidet Det settes av faste tidspunkt for drøfting. PPT – systemdager. Etter at kartleggingsrapporten er tilbakemeldt.

foresatte, som beskriver og tidfester mål og tiltak (målbare kriterier for å kunne evaluere progresjon) for det videre arbeidet med lese- og skriveferdighetene.		
1.-4. trinn: Kartlegging/retest med Logos for å vurdere effekten av tiltak.	Logosertifisert spesialpedagog/lærer	
1.-4. trinn: Skolen drøfter resultatet av kartlegging med PPT hvis resultatet indikerer at eleven har vansker som er forenelig med dysleksi. Husk muntlig samtykke fra foresatte.	Spesialpedagog/ressurslærer og PPT	Så snart som mulig etter retest. Avtales med skolens PPT-rådgiver.
1.-4. trinn: Utredningsrapport (Logos) tilbakemeldes til foresatte og kontaktlærer slik at det er felles forståelse om innhold og konklusjon. Søknad om bekreftelse på vanske sendes til PPT i samråd med foresatte. Utredningsrapport og indikatorskjema legges ved søknaden.	Logosertifisert spesialpedagog/lærer	Etter at rapporten er utarbeidet Det settes av faste tidspunkt for drøfting. PPT – systemdager.
1.-4. trinn: Det utarbeides tiltaksplan i samarbeid med elev og foresatte, som beskriver og tidfester mål og tiltak (målbare kriterier for å kunne evaluere progresjon) for det videre arbeidet med lese- og skriveferdighetene.	Kontaktlærer	Etter at kartleggingsrapporten er tilbakemeldt.
1.-10. trinn: Skolen skriver søknad i samråd med foresatte om hjelpemidler og eventuelt tilskudd til PC. Opplæring og oppfølging i bruk av hjelpemidler til elev og hjemmet. Vurdere behov for lydbøker.	Skolen	Så snart bekreftelse fra PPT foreligger.
SYSTEMRETTE ARBEID: Ressursteamet følger opp skolens kartleggingsarbeid og tiltaksplanene til elever med dysleksi.	Ressursteam	I faste samarbeidsmøter

Kartleggingsplan for 1.-4. klasse

Språklig bevissthet	På sporet kartlegging Aski Raski God leseutvikling (Herrlin og Lundberg) Begrepslæring - en strukturert undervisningsmodell Språk 6-16 20 spørsmål om språklige ferdigheter
Bokstavkunnskap	iMal eller Bokstavprøven På sporet kartlegging Aski Raski
Lese- og skriveferdighet	LUS og SOL God leseutvikling og God skriveutvikling (Herrlin og Lundberg) På sporet kartlegging Leseprotokoll "Running record" Aski Raski Salto Oppstartsprøven FUS-prosjektet (vurderingskriterier) eller Skriveprøven (Skrivesenteret) Udir: Kartlegging av leseferdighet

Kartleggingsplan 5.-7.trinn

Leseferdighet	Leseprotokoll («Running record») Observasjon av leseflyt (skjema fra Språkløyper) Ordkjedetesten LUS og SOL Nasjonal prøve i lesing 5. trinn
Skriveferdighet	Skriveprøven (Skrivesenteret) Logos delprøve diktat

Kartleggingsplan 8.-10.trinn

Leseferdighet	Nasjonal prøve i lesing 8. og 9. trinn
Lesing og skriving	Kartleggeren 8. og 9. trinn
Rettskriving	Logos delprøve diktat

Det forventes at skolen setter i gang og gjennomfører intensiv leseopplæring for elever som strever med lesing og skriving (jmf. Opplæringsloven § 1-4).

Dersom det i samråd med PPT-rådgiver er enighet om henvisning til PPT, er det kontaktlærers ansvar å skrive søknad/henvisning.

Kartlegging med Logos?

Skjema fylles ut av kontaktlærer eller den som melder bekymring om lese- og skriveferdigheter

Navn:
Klasse:
Kontaktlærer:

Beskriv elevens vansker:

- Fonologiske ferdigheter: kunne rime, klappe stavelser, dra sammen lyder til ord (syntese) og lytte ut lyder i ord (analyse)?
- Har eleven automatisert bokstavene? Små/store, skille mellom lyd/navn.
- Ordavkoding (hva mestrer eleven)?
- Leseflyt ved ukjent tekst?
- Leseforståelse?
- Hva er elevens hovedstrategi ved lesing (fonologisk: lydering eller ortografisk: automatisert ordavkoding)?
- Skriveferdigheter?

Har vansker vært drøftet med foresatte?

Resultat kartlegging av leseferdighet, leseforståelse og lesenivå («Running record» og/eller LUS/SOL). Språk/begrep?

Hvilke generelle tiltak har vært utprøvd? Har synet vært testet? Bruker eleven briller?